

Sygn. akt V CSK 441/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa T. D. i R. D.
przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Obrony Narodowej o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 lutego 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki T. D.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 29 kwietnia 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) nie obciąża powódki T. D. na rzecz pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powodów T. D. i R. D. od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 12 listopada 2014 r., którym oddalone zostało powództwo przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Obrony Narodowej o zadośćuczynienie za krzywdy doznane wskutek śmiertelnego potrącenia córki powodów przez samochód wojskowy w 1986 roku. Oddalenie powództwa nastąpiło z uwagi na przedawnienie roszczenia podniesione przez pozwanego. Sąd pierwszej i drugiej instancji nie dopatrywał się wystąpienia przesłanek umożliwiających nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia, w tym także zastosowania art. 5 k.c.

W skardze kasacyjnej powódka T. D. zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie w zaskarżonym wyroku przepisów postępowania, tj. art. 378 § 1 w

związku z art. 278 § 1 i 3 oraz art. 286 k.p.c.; art. 378 § 1 w związku z art. 328 § 2 k.p.c. przez nie odniesienie się w uzasadnieniu wyroku do naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 448 w związku z art. 23 i 24 k.c. Naruszenie prawa materialnego dotyczy art. 121 pkt 4 i art. 442¹ § 2 i 3 k.c. przez ich niezastosowanie; art. 417 w związku z art. 448, art. 23, 24 oraz art. 446 § 3 i art. 5 k.c. przez ich błędną wykładnię, art. 5 k.c. przez błędną wykładnię oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowym Wolności przez pozbawienia powódki prawa dostępu do sądu. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i uwzględnienie powództwa lub przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z zasądzeniem kosztów postępowania.

Skarb Państwa – Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniósł o nie przyjmowanie skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi powódka powołała się na oczywiste uzasadnienie skargi oraz na występowanie istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do odpowiedzi na pytanie, czy w okolicznościach niniejszej sprawy może mieć zastosowanie art. 5 k.c.

Odnosnie do pierwszej kwestii, to wobec argumentacji Sądu Apelacyjnego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku oraz podniesionych zarzutów skargi kasacyjnej nie można uznać jej oczywistości. Oddalenie powództwa nastąpiło ze względu na przedawnienie roszczeń, a więc z wyraźną podstawą prawną. Skoro od zdarzenia stanowiącego źródło krzywdy upłynęło blisko 30 lat, to uwzględnienie przedawnienia nie może być poczytane za oczywiste naruszenie prawa.

Z kolei, przedstawione zagadnienie prawne nie spełnia warunków przyjęcia skargi na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W ustalonym orzecznictwie i piśmiennictwie od dawna jest znane stanowisko co do konstruowania zagadnień prawnych, jako nowych, dotąd nierozpatrzonych, mających uniwersalne znaczenie pogłębiające rozwój prawa i istotne dla rozpoznawanej sprawy. Z uzasadnienia

wniosku skarżącej wynika, że tylko to ostatnie może zostać zrealizowane poprzez rozpoznanie skargi. Jednakże nie jest to wystarczające. Zagadnienie jest sformułowane w sposób kazuistyczny, odnoszący się do konkretnej sprawy, rozstrzygniętej prawomocnie, dla której jego rozpoznanie nie może stanowić weryfikacji wyroku jakby przez trzecią instancję sądową, którą Sąd Najwyższy nie jest. Ponadto, zastosowanie art. 5 k.c. ma bardzo obszerne wyjaśnienia doktrynalne i w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a przedstawione we wniosku zagadnienie nie nosi żadnych cech nowości (por. wśród wielu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2010 r., II UK 400/09 i z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12 oraz z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Wskazując zagadnienie prawne jako istotne do rozważenia, skarżąca nie zauważyła sprzeczności jaką niesie jej argumentacja wobec jednocześnie podniesionej oczywistości skargi, które to sytuacje wzajemnie co do zasady się wykluczają.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jednocześnie stosując art. 102 k.p.c. w zakresie kosztów postępowania, uznając wystąpienie szczególnej sytuacji osobistej powódki i charakter dochodzonego roszczenia.